

1/2020 | Policy Brief | Kunskap till stöd för läkemedelspolitiskt beslutsfattande
Forskningsnätverket för rationell läkemedelsbehandling

Läkemedelsanvändare bör stödas att delta i genomförandet av den egna läkemedelsbehandlingen

J. Jyrkkä, J. Ruotsalainen, K. Hämeen-Anttila

- Endast få finländare har en uppdaterad läkemedelsförteckning. Hälso- och sjukvården bör fortsättningsvis erbjuda kunskap och stöd för utarbetande och upprätthållande av läkemedelsförteckningar. Läkemedelsanvändaren har ett viktigt ansvar, eftersom endast användaren själv vet vilka läkemedel som hen faktiskt använder och på vilket sätt.

Läkarna har en viktig roll då det gäller att göra patienterna delaktiga

- Finländarna har en stor vilja att delta i beslutsfattandet om läkemedel på läkarmottagningen. Det lönar sig för läkarna att utnyttja detta och fråga sina patienter om önskemål, bekymmer och utmaningar i vardagen som gäller läkemedlen.
- Finländarna följer aktivt sitt hälsotillstånd och läkemedelsbehandlingens effekter. Målen för och uppföljningen av läkemedelsbehandlingen ska antecknas i läkemedelsbehandlingsplanen, vilket hjälper den långtidssjuka att förbinda sig till genomförandet av vården. Den långtidssjuka bör tas med då man avtalar om uppföljningen.

Undersökningens mål

Syftet med undersökningen Läkemedelsbarometern 2019 var att utreda och beskriva den finländska befolkningens erfarenheter av läkemedelsbehandling, åsikter om läkemedel, syn på uppföljningen av läkemedelsbehandlingen, hälsoläskunskap och deltagande i beslutsfattandet om läkemedelsbehandlingen. Informationen är till hjälp vid planering och genomförande av läkemedelspolitiska åtgärder som stöder hanteringen av läkemedelsbehandlingar på befolkningsnivå.

De viktigaste resultaten

- Av dem som svarade på enkäten Läkemedelsbarometern 2019 uppgav 18 procent, och av de långtidssjuka 26 procent, att de har en uppdaterad läkemedelsförteckning över de läkemedel som de använder. Nästan alla som använder receptbelagda läkemedel (97 %) och långtidssjuka (98 %) kände till målen för de receptbelagda läkemedel som de använde.
- Största delen av dem som svarade på enkäten ville diskutera med en läkare om behandlingsalternativen (89 %) och valet av läkemedel (79 %).
- Svarandena följde upp det egna hälsotillståndet på flera olika sätt, av vilka de flesta genom att följa det egna allmäntillståndet (75 %), genom egna mätningar (40 %) samt genom att följa sin vikt (38 %) och resultaten från laboriemätningar (38 %).
- Hälften (49 %) av svarandena ansåg att läkarna förskriver för mycket läkemedel. Över hälften (56 %) av svarandena ansåg att läkarna skulle förskriva mindre läkemedel om de hade mera tid för patienterna.
- Majoriteten upplevde att läkemedlen hjälper människor att leva längre (89 %) och att få ett bättre liv (96 %).

Undersökningsmaterial och -metoder

Enkäten Läkemedelsbarometern 2019 genomfördes som en webbenkät i september–oktober 2019. Inbjudan att delta i enkäten skickades till sammanlagt 10 650 personer i åldern 18–79 år, vilka hör till en webbpanel. I urvalet beaktades ålder, kön, utbildningsnivå och bostadsområde. Totalt 2 104 personer svarade på enkäten, av vilka 55 procent var kvinnor.

Vidare läsning

Jyrkkä J, Ruotsalainen J, Hämeen-Anttila K. Läkemedelsbarometern 2019. Läkemedlen under kontroll? Publikationsserien Fimea utvecklar, utvärderar och informerar 1/2020 Kuopio: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea; 2020.

Närmare upplysningar

Johanna Jyrkkä, forskare, docent, FaD, HVK johanna.jyrkka@fimea.fi +358 295 223 514

Copyright: GettyImages/bestbrk